

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Dijk-
verbetering Wilhelminakanaal

3 november 1998

886-54

ISBN 90-421-0440-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer
Postbus 90151
5200 MC DEN BOSCH

uw kenmerk
519151

uw brief
9 september 1998

ons kenmerk
U623-98/Br/eh/886-55

onderwerp
Toetsingsadvies Dijkverbetering Wilhel-
minakanaal

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
3 november 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Dijkverbetering Wilhelminakanaal.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

ir. M.M.U. van Dis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Dijkverbetering Wilhelminakanaal

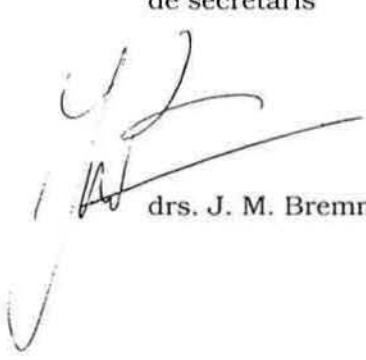
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkverbetering Wilhelminakanaal

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
de Dijkverbetering van het Wilhelminakanaal,

uitgebracht aan door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Dijkverbetering Wilhelminakanaal

de secretaris

drs. J. M. Bremmer

de voorzitter

ir. M.M.U. van Dis

Utrecht, 3 november 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over de PN/MER	2
3. Overige opmerkingen over de PN/MER met aanbevelingen voor de besluitvorming	3
3.1 Grondmechanisch rapport	3
3.2 Langshaven	3
3.3 Oeverzone	3
3.4 Boombepanting	4

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 september 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 173 d.d. 11 september 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het Hoogheemraadschap van West-Brabant heeft het voornemen om de dijken langs het buitenpand van het Wilhelminakanaal te verbeteren. De dijkverbeteringsprocedure betreft dijkvak 32, 33 en 34 op de westelijke oever van het Wilhelminakanaal en dijkvak 35 op de oostelijke oever.

Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. Dit is het toetsingsadvies over de projectnota/milieueffectrapport (PN/MER) Dijkverbetering langs het Wilhelminakanaal.

Bij brief van 9 september 1998¹⁾ heeft de provincie Noord-Brabant de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de opgestelde projectnota/milieueffectrapport. De PN/MER is op 14 september 1998 ter inzage gelegd²⁾.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken⁴⁾. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁵⁾.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶⁾, zoals vastgesteld op 28 augustus 1997;
- op eventuele onjuistheden⁷⁾;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸⁾.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het dijkverbeteringsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.26, lid 2.

5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.

6 Wm, artikel 7.23, lid 2.

7 Wm, artikel 7.23, lid 2.

8 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER DE PN/MER

De Commissie is van oordeel dat de **essentiële informatie in het MER aanwezig is** om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

In de PN/MER wordt een duidelijke visie weergegeven, met aandacht voor LNC-waarden en een goede uitwerking daarvan in het kader van de provinciale ecologische hoofdstructuur. De alternatieven zijn gedetailleerd en realistisch uitgewerkt en de milieueffecten zijn volledig en zorgvuldig beschreven.

De Commissie is eveneens positief over de manier waarop de keuzes met betrekking tot Kanaaleiland-Oost en het industrieterrein Weststad I en II zijn beargumenteerd.

De onderbouwing van de technische tekortkomingen van de huidige waterkeringen is over het algemeen goed uitgewerkt in de PN/MER. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat de grondmechanische rapportage slechts in conceptvorm aanwezig was. Hier wordt in §3.1 verder op ingegaan.

De beschrijving van de huidige LNC-waarden is tamelijk summier en op een enkel onderdeel zelfs onjuist. Door het ontbreken van bijzondere natuurwaarden op de dijk acht de Commissie de beschrijving echter voldoende voor de beoordeling van de gevolgen voor het milieu.

De Commissie acht de benodigde informatie in het PN/MER soms moeilijk toegankelijk. Er wordt een grote hoeveelheid algemeenheden gepresenteerd, soms zeer uitgebreid. De gebiedsspecifieke zaken zijn zo moeilijk terug te vinden. Ook is het daardoor moeilijk de hoofd- van de bijzaken te onderscheiden.

In de PN/MER is een aanzet tot een evaluatieprogramma opgenomen. Bij de evaluatie zal onder andere aandacht worden besteed aan landschappelijke en natuurwaarden, de effectiviteit van maatregelen die worden genomen ten behoeve van de industrie en de handhaving van een vrije strook ten behoeve van beheer en onderhoud op het industrieterrein in dijkvak 35. Eventuele archeologische waarden worden onderzocht in een Aanvullende Archeologische Inventarisatie. De Commissie is het met deze keuze van hoofdonderwerpen eens.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER DE PN/MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Grondmechanisch rapport

Het grondmechanisch rapport, waarin de technische tekortkomingen van de huidige waterkeringen worden uitgewerkt, was slechts in conceptvorm aanwezig. Daardoor heeft ten aanzien van een aantal waterkerende en niet-waterkerende constructies (met name gas- en waterleidingen) geen toetsing kunnen plaatsvinden.

- De Commissie adviseert het definitieve grondmechanische rapport ter inzage te leggen bij de tervisielegging van het definitieve plan.

3.2 Langshaven

De Commissie constateert een discrepantie in de planning van de dijkverbetering en de planvorming omtrent de langshaven in dijkvak 32. Vooralsnog wordt een plan ingediend zonder langshaven, hoewel er mogelijk binnen enkele jaren toch een langshaven wordt aangelegd. Dit betreft een grote ingreep, die dan eventueel binnen relatief korte termijn zijn beslag moet krijgen.

- De Commissie geeft in overweging de planvorming omtrent de langshaven te versnellen⁹. Zo kunnen beide plannen op elkaar afgestemd worden.

3.3 Oeverzone

In de beschrijving van het plangebied wordt gesteld dat het buitenpand van het Wilhelminakanaal in ecologisch opzicht een belangrijke schakel vormt tussen zeelei- en rivierengebied en het Brabantse achterland. In de visie wordt er daarom naar gestreefd het kanaal als onderdeel van de noord-zuid gerichte ecologische verbindingszone in te richten. Gelet op de gepresenteerde dwarsprofielen lijkt dit voornemen niet overal terug te komen in het ontwerp.

Het ontwerpplan laat een principe dwarsprofiel zien waarin het buitentalud tegen de bestaande beschoeiing eindigt in een steenzetting. Eén van de tekeningen suggereert een marginale verbetering door spontane begroeiing van de steenstorttoever. In de tekst wordt geen aandacht besteed aan de ecologische mogelijkheden aan de teen van het buitentalud.

- Hoewel het een uiterst krappe zone betreft adviseert de Commissie toch om bij de planuitwerking concreet te bekijken of en hoe de ecologisch waarden in deze oeverzone bevorderd kunnen worden.

9 Zie ook inspraakreactie nr. 2

Eén van de uitgangspunten van de visie is het ontwerpen van een herkenbare dijk. Volgens de visie dient de gegraven onnatuurlijke loop van het kanaal zichtbaar gemaakt te worden. De zichtbaarheid wordt ruimtelijk versterkt door doorlopende boombepanting aan weerszijden van het kanaal. In het ontwerp komt dit element van de visie naar mening van de Commissie echter niet goed tot uiting. Om een aantal redenen wordt de boombepanting bij het binnentalud niet consequent toegepast, terwijl de rand van het bedrijventerrein Weststad I en II veelal juist wel beplant wordt.

■ De Commissie adviseert om bij de concrete uitwerking van de dijkzone langs het kanaal de boombepanting als ruimtelijk structurerend middel zo consequent mogelijk in te zetten. Bijvoorbeeld door de zaken om te draaien: het dijktracé van Weststad I en II consequent te beplanten en het kanaal daar onbeplant te laten of daar voor een afwijkende beplanting te kiezen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Dijkverbetering Wilhelminaka-
naal

(bijlagen 1 t/m 4)

groen

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 september 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

**Provincie
Noord-Brabant**

09 SEP. 1998

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 35 65

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: 519151
Uw kenmerk : -
Afdeling : WTR
Doorkiesnr.: 6808188
Bijlagen : div.
Datum : 9 september 1998
Onderwerp : Bekendmaking (artikel 7.20
Wet milieubeheer) projectnota/MER,
ontwerp-dijkverbeteringsplan
dijkverbetering langs het
Wilhelminakanaal.

De Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	10 SEP. 1998
nummer :	1280-98
dossier :	886-2g ^e /m32
kopie naar :	Sc/pros/bib/HK eh

Geachte commissie,

Hierbij doen wij u toekomen acht exemplaren van het Milieu-effect-rapport en het daarop gebaseerde ontwerp-dijkverbeteringsplan van het Hoogheemraadschap van West-Brabant, voor de dijkverbetering langs het Wilhelminakanaal.

Het Milieu-effectrapport, het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de afschriften van de aanvragen voor de overige besluiten zijn op 7 september 1998 bij ons ingekomen.

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan, het Milieu-effectrapport en de aanvragen voor de overige besluiten zullen wij op 11 september 1998 bekendmaken in de Stem, editie Oosterhout en in de Staatscourant. Een exemplaar van de kennisgeving treft u eveneens hierbij aan. Zoals uit de kennisgeving blijkt zal op 29 september 1998 een openbare hoorzitting worden gehouden. Voor plaats en tijd verwijzen wij kort-heidshalve naar de kennisgeving.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de volledigheid en de juistheid van het Milieu-effectrapport. Om zoveel mogelijk te kunnen voldoen aan de termijnen in de Wet op de waterkering, verzoeken wij u op voorhand te streven naar een zo spoedig mogelijke reactie na afloop van de tervisietermijn. De wettelijke termijn voor het uitbrengen van uw advies (vijf weken na einde van de tervisielegging) loopt op 15 november 1998 af. Wij verzoeken u om te bezien of uw advies op 1 november 1998 (drie weken na einde van de tervisielegging) bij ons binnen kan zijn.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van het bureau Waterschappen,

Mr. J.A.Th.M. de Visser.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het MER in Staatscourant nr. 173 d.d. 11 september 1998

Staatscourant 173

Vrijdag 11 september 1998

Dijkverbetering langs het Wilhelminakanaal

Milieu-effectrapportage/ontwerp-plan

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken geliefd op de Procedure Dijkverbeteringen Noord-Brabant 1996 en artikel 7.20 van de Wet milieu-beheer als (coördinerend) bevoegd gezag het volgende bekend.
Het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van West-Brabant heeft op 7 september 1998 een ontwerp-dijkverbeteringsplan bij ons college ingediend, alsmede het ter zake opgestelde milieu-effectrapport, ten behoeve van de verbetering van dijken en waterkeringen langs het buitenpand van het Wilhelminakanaal op het gedeelte vanaf de Rijksweg A59 (r. Hamersbrug) tot aan de Marksluis en Sluis 1 te Oosterhout.

Uit het ontwerp-dijkverbeteringsplan en het milieu-effectrapport blijkt welke gevolgen de uitvoering van de dijkverbetering heeft en hoe rekening is gehouden met de betrokken belangen. Verder worden in het ontwerp-dijkverbeteringsplan de gronden/eigendommen aangegeven die het waterschap nodig heeft om de dijkverbetering te kunnen uitvoeren.

Het ontwerp-plan voor de dijkverbeteringswerken houdt in grote lijnen het volgende in:

1. Verbetering van de dijktrechten, gelegen aan de westoever van het kanaal, dit zijn:
het gebied vanaf de r. Hamersbrug/Rijksweg A59 tot aan het industrieterrein Weststad; het gebied rondom industrieterrein Weststad en het gebied vanaf industrieterrein Weststad tot aan de Marksluis.
2. Verbetering van de dijktrechten, gelegen aan de oostoever van het kanaal, dit zijn:
het gebied vanaf de r. Hamersbrug/Rijksweg A59 tot aan het industrieterrein aan de Statendamweg; het gebied langs het industrieterrein Statendamweg, ten noorden van de Bovensteweg en het gebied ten zuiden van de Bovensteweg tot aan de gemeentelijke loswal/Sluis 1. Zowel op tekening als in de tekst van het ontwerp-plan staan de uit te voeren verbeteringsmaatregelen aangegeven.
De uit te voeren grondwerken hebben in hoofdzaak betrekking op het herprofiëren van de dijken, het op de dijktaals aantbrengen van een erosie-bestendige kleilaag en het aanbrengen van een halfverhard inspectiepad op de kruin van de dijk. In het gebied ten zuiden van de Bovensteweg tot aan de gemeentelijke loswal/Sluis 1 worden een aantal bijzondere constructies aangepast of aangebracht en wordt een gedeelte van de weg Wilhelminakanaal-Oost plaatselijk enigszins verhoogd en aangewezen als waterkering. In het ontwerp is tevens rekening gehouden met een landschappelijke inpassing van de dijk.

In het kader van de procedure zijn tevens afschriften ontvangen van de aanvragen van het waterschap voor de overige besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het ontwerp-dijkverbeteringsplan.

Het betreft aanvragen aan:

- De Minister van Verkeer en Waterstaat om:
 - vaststelling van het dijkverbeteringsplan op grond van de Deltawet 1958;
- Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Oosterhout om:
 - een aanlegvergunning voor diverse activiteiten;
 - een bouwvergunning voor de plaatsing van keer- en damwanden;
 - een sloopvergunning voor de sloop van een lossteiger;
 - een rooivergunning voor het rooien van enkele bomen en het verwijderen van struweel;
 - een vergunning op grond van de Wegenwet voor het aanpassen van enkele openbare wegen;
- Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant om:
 - een vergunning op grond van de Wegenverordening voor het uitvoeren van werkzaamheden nabij de Bovensteweg te Oosterhout;
 - een melding op grond van de Grondwaterwet voor grondwateronttrekking als gevolg van bouwputbemaling;
 - een melding op grond van de Wet bodembescherming voor het geheel van activiteiten;
- Rijkswaterstaat, Directie Noord-Brabant om:
 - een melding op grond van de Wet bodembescherming voor het geheel van activiteiten;
 - een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het geheel van activiteiten;
- Rijkswaterstaat, Dienstkring Waterwegen Noord-Brabant om:
 - een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken ten behoeve van diverse activiteiten langs de oever van het Wilhelminakanaal.

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan, het milieu-effectrapport, het grondaankoopplan, de aanvragen voor de overige besluiten en overige stukken liggen met ingang van 14 september 1998 gedurende 4 weken op werkdagen ter inzage in:

- het gemeentehuis van de gemeente Oosterhout;
- de bibliotheek van het provinciehuis, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch;
- kantoor van het Hoogheemraadschap van West-Brabant te Breda.

Inspraak

Eenieder kan vanaf 14 september 1998 gedurende 4 weken, dus t/m 11 oktober 1998, schriftelijk opmerkingen over het ontwerp-plan (inclusief de aanvragen voor overige besluiten) en het milieu-effectrapport inbrengen bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch, onder vermelding van 'Wilhelminakanaal'. Dergene die opmerkingen inzendt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Op 29 september 1998 wordt om 20.00 uur in het AC-restaurant Oosterhout (nabij de kruising van de A27 en de Vijfdekenweg), een openbare hoorzitting gehouden waarop eenieder mondeling opmerkingen kan inbrengen over het ontwerp-plan (inclusief de aanvragen voor overige besluiten) en het milieu-effectrapport. Mondelinge opmerkingen kunnen verder gedurende de terinzage termijn worden ingebracht door telefonisch contact op te nemen met de aan het slot van deze kennisgeving genoemde provinciale contactpersoon.

De provincie zal over de inhoud van het milieu-effectrapport worden geadviseerd door de landelijke Commissie MER. Over het milieu-effectrapport en het ontwerp-dijkverbeteringsplan zal voorts advies worden gevraagd aan de provinciale Coördinatiecommissie voor dijkverbeteringsplannen (CCD). Deze laatste commissie zal genoemde stukken behandelen in een openbare vergadering die op woensdag 21 oktober 1998, om 9.00 uur zal worden gehouden. Nadere informatie over deze vergadering is te verkrijgen bij de heer ing. J. Sonnevijle, 073-6808162.

Deze bekendmaking en de te houden zitting vinden mede plaats op initiatief van het waterschap in het kader van de door hen te houden inspraak ex artikel 79 Waterschapswet.

Meer informatie over het plan en/of de verdere procedure kunt u opvragen bij het Hoogheemraadschap van West-Brabant (de heer ing. K. Verbart, 076-5641323) en/of bij de provincie Noord-Brabant (de heer ing. J. van Lamoën, 073 - 6808188).

St. Hendrickschen, september 1998

Provincie Noord-Brabant

17

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van West-Brabant

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: goedkeuring van het plan tot dijkverbetering ingevolge artikel 7 van de Wet op de Waterkering

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C12.1

Activiteit: verbeteren van de dijken langs het buitenpand van het Wilhelminakanaal

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 20 mei 1997

richtlijnenadvies uitgebracht : 15 juli 1997

richtlijnen vastgesteld: 28 augustus 1997

kennisgeving MER: 11 september 1998

toetsingsadvies uitgebracht: 3 november 1998

Bijzonderheden: De Commissie is van mening dat de PN/MER de essentiële informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. De Commissie geeft enkele adviezen voor de besluitvorming. Deze adviezen betreffen de planvorming omtrent de langshaven in dijkvak 32, de bevordering van ecologische waarden in de oeverzone langs het kanaal en de inzet van boombeplanting langs het als ruimtelijk structurerend middel.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. M.M.U. van Dis (voorzitter)

ir. C. van der Giessen

drs. J.A.A. M. Leemans

ir. L. van Nieuwenhuijze

Secretaris van de werkgroep: drs. J.A. Koekkoek (rl), drs. J.M. Bremmer (ts)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980930	Martens Beton B.V.	Oosterhout	981019
2.	981002	Koninklijke H.H. Martens & Zoon B.V.	Oosterhout	981019
3.	981006	Gemeente Oosterhout	Oosterhout	981019
4.	981008	N.V. Waterleiding Maatschappij "Noord-West-Brabant"	Breda	981019
5.	981009	Struyk Beton B.V.	Oosterhout	981019
6.	981009	Biemans Beton Nederland B.V.	Oosterhout	981019
		Verslag hoorzitting d.d. 29 september 1998		981021

